

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای شاغلین حرفه‌های پزشکی و وابسته (تخلف انتظامی)

دکتر مهدی فروزش
متخصص پزشکی قانونی
عضو هیات علمی سازمان پزشکی قانونی

قوانین سازمان نظام پزشکی

- قانون تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران
- آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای شاغلین حرفه‌های پزشکی و وابسته در سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران
- آئین رسیدگی دادرها و هیئت‌های انتظامی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران
- دستورالعمل نحوه کارشناسی و تشکیل کمیسیون‌های تخصصی در سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران
- دستورالعمل تشکیل شوراهای حل اختلاف ویژه امور پزشکی

«آیین‌نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای شاغلین
حرفه‌های پزشکی و وابسته در سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی
ایران»

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

در اجرای ماده 2 و مواد 28 تا 43 قانون سازمان نظام پزشکی مصوب 25/1/1383 مجلس شورای اسلامی که در تاریخ 16/8/1383 با اصلاحاتی به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده و به منظور تلاش در راستای پیشبرد و اصلاح امور پزشکی و حفظ شئون جامعه پزشکی و همچنین حفظ و حمایت از حقوق بیماران و حمایت از حقوق صنفی و حرفه‌ای شاغلین حرفه‌های پزشکی و رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای شاغلین حرفه‌های پزشکی و وابسته موضوع ماده 4 قانون سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران به شرح مواد آتی در دادرها، هیئت‌های بدوی انتظامی شهرستان‌ها، هیئت‌های تجدیدنظر انتظامی استان‌ها و هیئت عالی انتظامی مستقر در سازمان نظام پزشکی مرکز صورت می‌گیرد.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

فصل اول / تعریف، شرح وظایف و تخلفات صنفی و حرفه‌ای

فصل دوم / مجازات‌های انتظامی

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

فصل اول / تعریف، شرح وظایف و تخلفات صنفی و حرفه‌ای

قسمت اول: تعریف

ماده 1- حرفه‌های پزشکی و وابسته به امور پزشکی موضوع ماده 28 قانون سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران که از این پس به اختصار قانون نامیده می‌شود عبارت‌اند از:

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

پزشکان، دندان‌پزشکان، دکترهای داروساز، متخصصین و دکترای علوم آزمایشگاهی (حرفه‌ای یا متخصص) تشخیص طبی، مامایی و سایر لیسانسیه‌های پروانه‌دار گروه پزشکی، فارغ‌التحصیلان کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و بالاتر شاغل در رشته‌های علوم آزمایشگاهی، بینایی‌سنجی، شنوایی‌سنجی، گفتاردرمانی، ایمونولوژی، بیوتکنولوژی پزشکی، رادیولوژی، بیورادیولوژی، رادیوتراپی، پرستاری، اتاق عمل، هوشبری، علوم دارویی، تغذیه، مبارزه با بیماری‌ها، بهداشت‌کاری دهان و دندان، کاردان و کارشناس پروتز دندان، شاخه‌های مختلف بهداشت، توان‌بخشی، فیزیوتراپی، بیوشیمی پزشکی، خدمات اجتماعی و مددکاری، سایر رشته‌های علوم پایه پزشکی، روان‌پزشکی بالینی، روانشناسی بالینی و کودکان استثنائی، کایروپراکتیک، ژنتیک پزشکی و نیز سایر حرفه‌های وابسته به امور پزشکی با هر مدرک تحصیلی که فعالیت آن‌ها نیاز به اخذ مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران دارد.

(اصلاحی مورخ ۱۳۹۴/۹/۵)

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

قسمت دوم: شرح وظایف و تخلفات صنفی و حرفه‌ای

ماده 2- شاغلین حرفه‌های پزشکی و وابسته **مکلف‌اند** بدون توجه به ملیت، نژاد، مذهب و موقعیت اجتماعی- سیاسی و اقتصادی بیماران حداکثر تلاش ممکن را در حدود وظایف قانونی و حرفه‌ای خود به کار ببرند.

ماده 3- شاغلین حرفه‌های پزشکی و وابسته باید طبق موازین علمی، شرعی و قانونی با رعایت نظامات دولتی، صنفی و حرفه‌ای انجام وظیفه کرده و از هرگونه سهل‌انگاری در انجام وظایف قانونی پرهیزند.

ماده 4- شاغلین حرفه‌های پزشکی و وابسته حق افشای اسرار و نوع بیماری بیمار، مگر به موجب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی را ندارند.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 5- شاغلین حرفه‌های پزشکی موضوع ماده یک این قانون موظف به پذیرش آن تعداد بیمار هستند که بعد از تشخیص و اعلام سازمان نظام پزشکی، حسب مورد انجام خدمات آنان در یک زمان مناسب میسر باشد.

ماده 6- انجام امور خلاف شئون پزشکی، توسط شاغلین حرفه‌های پزشکی و وابسته ممنوع است و باید از ارتکاب کارهایی که موجب هتک حرمت جامعه پزشکی می‌شود خودداری کنند؛ که مصادیق آن توسط کمیسیون اخلاق پزشکی مورد اتخاذ تصمیم قرار می‌گیرد.

تبصره - صدور گواهی خلاف قانون و موازین علمی از جمله فوت، استراحت، سلامت، بیماری، ولادت و از کار افتادگی ممنوع است.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 7- تحمیل مخارج غیر ضروری به بیماران ممنوع است. تعیین مصادیق مخارج غیر ضروری بر اساس نظر کمیته کارشناسی تخصصی داسراها و هیئت های انتظامی می باشد.

ماده 8- ایجاد رعب و هراس در بیمار با تشریح غیرواقعی وخامت بیماری یا وخیم جلوه دادن بیماری ممنوع است و پزشک می تواند به نحو مقتضی بیمار و بستگان را در جریان خطرات، وخامت و عواقب احتمالی بیماری قرار بدهد.

ماده 9- تجویز داروهای روان گردان و مخدر به گونه ای که به حالت اعتیاد درآید ممنوع است، مگر در مواردی که بیمار از بیماری روانی یا از دردهای شدید ناشی از بیماری های غیرقابل علاج رنج برد یا ضرورت پزشکی مصرف آنها را ایجاب کند.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 10- شاغلین حرفه های پزشکی و وابسته مکلف اند در بخش خصوصی و بخش دولتی تعرفه های خدمات پزشکی مصوب مربوطه را رعایت نمایند.

ماده 11- شاغلین حرفه های پزشکی و وابسته حق ندارند هیچ گونه وجه یا مالی را از بیماران علاوه بر وجوهی که توسط مسئولان مؤسسه درمانی ذی ربط طبق مقررات دریافت می شود، وصول نمایند.

ماده 12- شاغلین حرفه های پزشکی و وابسته مکلف اند در مواقعی که به منظور پیشگیری از بیماری های واگیر یا در هنگام بروز بحران و سوانح از سوی سازمان نظام پزشکی و یا مراجع قانونی ذی ربط اعلام می شود، همکاری ممکن و لازم را معمول دارند.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 13- جذب و هدایت بیمار از مؤسسات بهداشتی درمانی دولتی و وابسته به دولت و خیریه به مطب شخصی یا بخش خصوصی اعم از بیمارستان و درمانگاه و ... و بالعکس به منظور استفاده مادی توسط شاغلین حرفه‌های پزشکی و وابسته ممنوع است.

ماده 14- جذب بیمار به صورتی که مخالف شئون حرفه پزشکی باشد و همچنین هر نوع تبلیغ گمراه‌کننده از طریق رسانه‌های گروهی و نصب آگهی در اماکن و معابر، خارج از ضوابط نظام پزشکی ممنوع است. تبلیغ تجاری کالاهای پزشکی و دارویی از سوی شاغلین حرفه‌های پزشکی و وابسته، همچنین نصب اعلانات تبلیغی که جنبه تجاری دارند، در محل کار آنها مجاز نیست.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 15- انتشار مقالات و گزارش‌های پزشکی و تشریح مطالب فنی و حرفه‌ای که خارج از ضوابط علمی پزشکی بوده و جنبه تبلیغاتی گمراه‌کننده داشته باشد، ممنوع است.

ماده 16- استفاده شاغلین حرفه‌های پزشکی و وابسته از عناوین علمی و تخصصی غیر تأیید شده توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ممنوع است.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 17- تجویز داروهایی که از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در فارماکوپه (مجموعه دارویی کشور) اعلام نشده باشد، بدون توجیه علمی مورد تأیید توسط سازمان نظام پزشکی و یا انجمن های علمی تخصصی مربوط مجاز نمی باشد.

ماده 18- پزشک معالج، مسئول ادامه درمان بیمار خود در حد توانایی و تخصص، به استثنای موارد ضروری است، مگر اینکه بیمار یا بستگان او مایل نباشند.

تبصره - موارد اورژانس از شمول این ماده مستثنا است و پزشک مکلف به هرگونه اقدام درمانی بدون توجه به نظر و اذن بیمار یا همراهان او می باشد.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 19- در مواردی که مشاوره پزشکی لازم باشد، انتخاب پزشک مشاور با پزشک معالج است. در صورتی که بیمار یا بستگان او مشاوره پزشکی را درخواست نمایند، مشاوره پزشکی با نظر پزشک معالج به عمل می آید و اجرای دستورات پزشک مشاور با نظر پزشک معالج می باشد و چنانچه بیمار یا بستگان او بدون موافقت پزشک معالج، از پزشک دیگری برای درمان بیمار دعوت به عمل آورند، در این صورت پزشک معالج اول می تواند از ادامه درمان بیمار در موارد غیر اورژانس خودداری نماید.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 20- فروش دارو و محصولات آرایشی و بهداشتی و تجهیزات و لوازم پزشکی در محل طبابت توسط شاغلین حرفه های پزشکی بدون اخذ مجوز رسمی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ممنوع است.

ماده 21- مشخصات و طرز استفاده داروهای تجویز شده به بیمار باید توسط پزشک با خط خوانا و انشای قابل فهم در نسخه قید شود.

تبصره - دکتر داروساز موظف به توضیح و درج چگونگی تجویز دارو طبق نسخه پزشک است.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 22- صدور هر نسخه می باید بر اساس شرایط بیمار و اصول علمی نسخه نویسی صورت گیرد.

ماده 23- مسئولان فنی مکلف اند در تمام ساعات موظف بر امور فنی مؤسسات پزشکی نظارت کنند.

ماده 24- اندازه و سایر مشخصات سر نسخه ها، تابلوها و چگونگی درج آگهی در رسانه ها باید طبق ضابطه ای باشد که به تصویب شورای عالی نظام پزشکی می رسد.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 25- به کارگیری و استفاده از افراد فاقد صلاحیت در امور پزشکی و حرفه‌های وابسته در مؤسسات پزشکی و مطب ممنوع است.

ماده 26- شاغلین حرفه‌های پزشکی مکلف‌اند نشانی و تغییر نشانی و تعطیلی مطب و مؤسسات پزشکی خود را به سازمان نظام پزشکی محل اطلاع دهند.

ماده 27- شاغلین حرفه‌های پزشکی مکلف‌اند در موارد فوریت‌های پزشکی اقدامات مناسب و لازم را برای نجات بیمار بدون فوت وقت انجام دهند.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 28- مسئولان فنی مؤسسات پزشکی اعم از دولتی، عمومی، خصوصی و خیریه مکلف اند علاوه بر قوانین و مقررات موجود در آیین نامه های مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان نظام پزشکی، ضوابط علمی و حرفه ای زیربط را رعایت کنند.

ماده 29 - در صورت اتمام اعتبار و یا ابطال پروانه مطب، شاغلین حرف پزشکی مجاز به فعالیت پس از آن نمی باشند.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 30- به کارگیری و استفاده از افراد دارای صلاحیت در امور پزشکی و حرفه‌های وابسته ولی فاقد پروانه مطب در مؤسسات پزشکی ممنوع است. تبصره - افراد متعهد خدمت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، از این امر مستثنای می‌باشند.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 31- شاغلان حرف پزشکی می توانند منحصرأً به درمان آن گروه از بیماران بپردازند که در دوران تحصیل دوره آموزشی آن را طی نموده و یا مدارک لازم را از مراکز مجازی که به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد، اخذ نموده باشند.

تبصره - در موارد بیماران اورژانسی پزشک برحسب توان علمی خود موظف به انجام هر اقدامی جهت بیمار خود می باشد و از این ماده مستثنا می باشد.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 32- آن گروه از مشاغل و حرف پزشکی که در خارج از کشور تحصیل نموده‌اند در صورتی مجاز به فعالیت درمانی می‌باشند که مدارک مربوطه به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد و پروانه قانونی را نیز کسب نموده باشند.

ماده 33- آن گروه از پزشکان که به طب مکمل می‌پردازند در صورتی مجاز به فعالیت می‌باشند که دوره آموزشی مربوطه را در مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گذرانده و مجوز فعالیت در آن رشته، به تأیید سازمان نظام پزشکی رسیده باشد.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 34- چنانچه صاحبان حرف پزشکی و وابسته به مشکلات روحی، روانی یا جسمی مبتلا گردند که ماهیتاً منجر به ارائه اختلال در فعالیت‌های درمانی آنها شود، جهت تصمیم‌گیری در نحوه ادامه فعالیت درمانی نامبردگان به کمیسیون ماده 34 استانی معرفی می‌گردند (اصلاحی مورخ ۱۳۹۴/۹/۵)

تبصره - شیوه‌نامه اجرایی این ماده به تصویب شورای عالی نظام پزشکی خواهد رسید.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 35- درج هرگونه تبلیغات در حیطه دارویی، مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی، بهداشتی، مکمل های غذایی، تجهیزات پزشکی و کلیه خدمات پزشکی، تشخیصی، درمانی و پیشگیری بدون اخذ مجوز کتبی تبلیغات از سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

فصل دوم / مجازات های انتظامی

ماده 36- هیئت های انتظامی در صورت احراز جهات مخففه با استفاده از ماده 38 قانون مجازات اسلامی می توانند با ذکر ادله مناسب نسبت به تخفیف یا تبدیل مجازات های انتظامی به نوع دیگر حداکثر به میزان یک بند مجازات انتظامی بر اساس تبصره یک ماده 28 قانون سازمان نظام پزشکی اقدام نمایند.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

جهات مخففه عبارت اند از:

1-گذشت شاکی یا مدعی خصوصی

2-حسن سابقه علمی و انتظامی مشتکی عنه

(اصلاحی مورخ ۱۳۹۴/۹/۵)

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 37- مجازات‌های موضوع تبصره (1) ماده 28 قانون سازمان نظام پزشکی مصوب ۱۳۸۳/۸/۱۶ مجمع تشخیص مصلحت نظام به شرح زیر اعمال می‌شود:

الف- متخلفان از مواد 2، 4، 5، 8، 18، 19، 22، 24 و 26 این آیین نامه حسب مورد به مجازات‌های مقرر در بندهای (الف) یا (ب).

تبصره - متخلفان از مواد موضوع این بند به استثنای مواد 2، 4، 8 و 24 در صورت تکرار به مجازات‌های مقرر در بند (ج) و در مورد مواد 2، 4، 8 و 24 به مجازات‌های بندهای (ج) یا (د).

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

- ب- متخلفان از مواد 9، 15، 16، 17، 20، 21 و 23 آئین نامه انتظامی حسب مورد به مجازات های مقرر در بندهای (ب)، (ج) یا (د).
- پ- متخلفان از مواد 7، 10، 11، 12، 13، 14 و 25 آئین نامه انتظامی حسب مورد به مجازات های مقرر در بندهای (ج)، (د) یا (ه).
- ت- متخلفان از مواد 27، 28 و 31 آئین نامه انتظامی حسب مورد به مجازات های مقرر در بندهای (ج)، (د)، (ه) یا (و).
- ث - متخلفان از مواد 3 و 6 آئین نامه انتظامی و تبصره ماده 10 آئین رسیدگی دادرها و هیئت های انتظامی حسب مورد به مجازات های مقرر در بندهای (ب)، (ج)، (د)، (ه)، (و) یا (ز).

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ج-متخلفان از مواد 29 و 30 و تبصره ماده 6 آئین نامه انتظامی به مجازات های مقرر در بندهای (ب)، (ج)، (د) یا (ه). (اصلاحی مورخ ۱۳۹۱/۶/۴)

چ-متخلفان از مواد 32 و 33 آئین نامه انتظامی حسب مورد به مجازات های مقرر در بندهای (ب)، (ج)، (د)، (ه) یا (و).

ح-متخلفان از ماده 35 آئین نامه انتظامی حسب مورد به مجازات های مقرر در بندهای (ب)، (ج)، (د) و حداکثر به یک سال منع از هرگونه تبلیغات محکوم می گردند.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 38 - مجازات افراد مشتکی عنه که عضو سازمان نظام پزشکی نیستند جهت اجرا به مراجع ذیصلاح حوزه فعالیت اعلام می شود.

ماده 39- در مواردی که رأی قطعی به محرومیت از اشتغال به امور پزشکی و حرف وابسته صادر می شود، اشتغال محکوم علیه به حرفه های یادشده در مدت محرومیت در بخش های خصوصی، عمومی، دولتی و یا خیریه ممنوع است.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

- ماده 40- آثار محرومیت‌های انتظامی اعمال شده با گذشت مواعد زیر زایل خواهد شد:
- الف- مجازات‌های انتظامی مندرج در بندهای (الف) و (ب) تبصره 1 ماده 28 قانون، برای مرتبه اول محسوب نگردیده و در صورت تکرار به مدت یک سال بعد از اجرای رأی قطعی.
 - ب- مجازات‌های انتظامی مندرج در بند (ج) تبصره 1 ماده 28 قانون، به مدت 2 سال از تاریخ اجرای رأی قطعی و در صورت تکرار به مدت 3 سال.
 - ج- مجازات‌های انتظامی موضوع بندهای (د)، (و) و (ه) تبصره 1 ماده 28 قانون، به مدت 5 سال از تاریخ اجرای رأی قطعی و در صورت تکرار به مدت 7 سال.

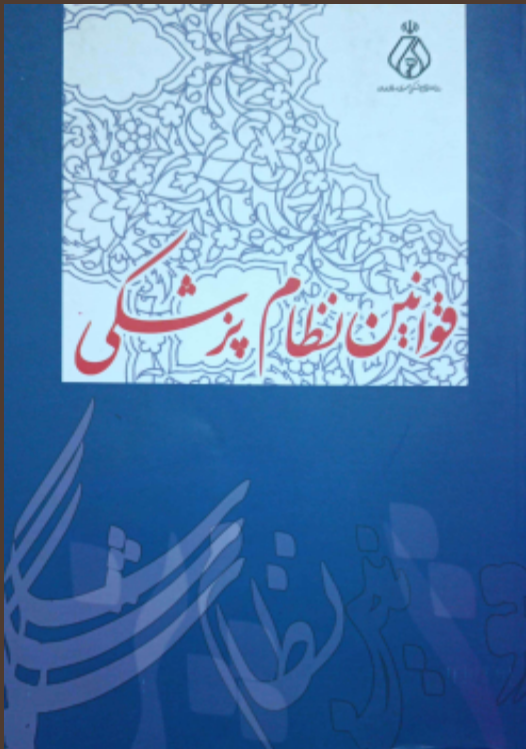
آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

ماده 41- مرجع تشخیص تمامی موارد تخلف از آئین نامه فوق، دادرها و هیئت های انتظامی می باشند.

آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی

آئین نامه فوق مشتمل بر 41 ماده و 7 تبصره در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۶/۱۹ به تصویب شورای عالی سازمان رسید.

منابع: پزشکی قانونی بالینی - قوانین نظام پزشکی

کتاب فروشی دانیال حکیم
09044969467

